

Προς

ΡΑΕ

Πειραιώς 132,

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Δρ. Ν. Μπουλαξή

Κοινοποίηση

ΑΔΜΗΕ

Δυρραχίου 89 και Κηφισού,

104 43 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου & Διευθύνοντος Συμβούλου, Δρ. Μ. Μανουσάκη

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 559

Αθήνα, 09.04.2020

**ΘΕΜΑ: Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ επί της εισήγησης του ΑΔΜΗΕ σχετικά με τη
Μεθοδολογία Υπολογισμού Απωλειών ΕΣΜΗΕ**

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ο υπολογισμός, η κατανομή και εν τέλει η ελαχιστοποίηση των απωλειών στο Σύστημα Μεταφοράς, είναι βασικά συστατικά μιας καλά σχεδιασμένης και εύρυθμης, ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού. Αυτή η θέση είναι απολύτως συμβατή με την υπ' αρ. 340/2014 απόφαση της Αρχής σας, όπου ρητά αναφέρεται ότι βασικό στόχο της μεθοδολογίας υπολογισμού του Απαιτούμενο Εσόδου αποτελεί η δημιουργία κινήτρου στον Διαχειριστή για βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του, προκειμένου να επιτυγχάνεται η σταδιακή αποκλιμάκωση των ρυθμιζόμενων χρεώσεων. Ωστόσο, η υφιστάμενη μεθοδολογία ουδόλως δημιουργεί το σκοπούμενο κίνητρο στον Διαχειριστή. Η προβλεπόμενη απαγόρευση αναπροσαρμογής εντός της τετραετούς ρυθμιστικής περιόδου της διαφοράς μεταξύ των προϋπολογιζόμενων και των πραγματικών βάσει απολογισμού λειτουργικών δαπανών δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής, δεδομένου ότι μετριάζει το κίνητρο του Διαχειριστή για αποτελεσματικότερη λειτουργία.

Ενόψει των ανωτέρω, προτείνεται η υιοθέτηση της πρακτικής που εφαρμόζεται ήδη σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες σύμφωνα με την οποία για κάθε ρυθμιστική περίοδο η ΡΑΕ θα εκδίδει απόφαση θεσπίζοντας ανώτατο όριο στα επιτρεπόμενα έσοδα του Διαχειριστή, το οποίο όριο θα μειώνεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της ρυθμιστικής περιόδου. Με τον τρόπο αυτό ο Διαχειριστής θα υποχρεούται να μειώνει τις λειτουργικές του δαπάνες, επιτρέποντας τον επιμερισμό του οφέλους που θα επιτυγχάνεται μεταξύ του Διαχειριστή και των Πελατών μέσω

της ανάλογης μείωσης των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος (ΧΧΣ). Επίσης, προκειμένου να μεγιστοποιείται το κοινωνικό όφελος (social welfare), **η μεθοδολογία υπολογισμού του συνολικού Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να λαμβάνει υπόψη ως μία από τις συνιστώσες του και το κόστος των απωλειών του Συστήματος.** Υπό το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο, το κόστος αυτό επιβαρύνει τους παραγωγούς σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ (αρθ. 53), ενώ στον Κανονισμό της νέας Αγοράς Εξισορρόπησης προβλέπεται ότι το κόστος των απωλειών θα επιμερίζεται πλέον στα Συμβαλλόμενα Μέρη με Ευθύνη Εξισορρόπησης ανάλογα με την μετρούμενη απορρόφηση των πελατών τους, μέσω του Λογαριασμού Προσαυξήσεων ΛΠ-1 (άρθρο 89, ως ισχύει). Με άλλα λόγια, το κόστος απωλειών επιβαρύνει σήμερα το ανταγωνιστικό κόστος ενέργειας, τη στιγμή που ούτε οι παραγωγοί ούτε οι προμηθευτές διαθέτουν τρόπο να το επηρεάσουν ή περιορίσουν. Αντιστρόφως, σε συνδυασμό με την ανωτέρω πρόταση θέσπισης ανώτατου ορίου στο Απαιτούμενο Έσοδο του Διαχειριστή, ο (ορθός) χαρακτηρισμός του κόστους αυτού ως ρυθμιζόμενου και η κάλυψη του μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος **δημιουργεί ισχυρό κίνητρο στο Διαχειριστή να επιδιώκει την ελαχιστοποίηση του κόστους των απωλειών, προς όφελος του συνολικού κόστους χρήσης του Συστήματος.** Αυτή η πρακτική ακολουθείται ήδη στις περισσότερες ευρωπαϊκές αγορές όπως π.χ. στη Γερμανία, Ολλανδία, Γαλλία, Ιταλία, Αυστρία, Δανία κ.α. [βλ. ενδεικτικά την τελευταία έκθεση του ENTSO-E σχετικά με τις ΧΧΣ στην Ευρώπη «ENTSO-E Overview of Transmission Tariffs in Europe: Synthesis 2017»] καθώς και την πρόσφατη έκθεση του ACER «Practice report on transmission tariff methodologies in Europe», Dec. 2019].

Όσον αφορά ειδικότερα θέματα της υπό διαβούλευση μεθοδολογίας, ο ΕΣΑΗ επιθυμεί να καταθέσει τις εξής παρατηρήσεις:

- 1) Η προτεινόμενη μεθοδολογία βασίζεται στην πρόβλεψη απομαστεύσεων και εγχύσεων ισχύος, στην οποία θεωρούμε ότι ο Διαχειριστής θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη έμφαση και ιδίως στα εξής σημεία:
 - a. Ροή ισχύος στις διασυνδέσεις: Σχετικά με την πρόβλεψη των απωλειών πριν την εκτέλεση της Προμερήσιας Αγοράς, δεν θεωρείται ορθό να χρησιμοποιείται ως έχει το πρόγραμμα διασυνδέσεων της τελευταίας διαθέσιμης λύσης της διαδικασίας προγραμματισμού αλλά θα πρέπει να συνεκτιμάται το σχετικό προφίλ ημέρας (αν π.χ. είναι Σάββατο, Κυριακή, καθημερινή ή/και αργία), καθώς επίσης και τυχούσες μεταβολές στο NTC.
 - b. Ένταξη/Φόρτιση θερμικών μονάδων: Απαιτούνται περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τη μέθοδο που θα χρησιμοποιείται καθώς επίσης και να παρασχεθούν περισσότερα στοιχεία σχετικά με τα προτεινόμενα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν, τα δεδομένα και τις διαδικασίες, προκειμένου, καταρχήν, να εντάσσονται/απεντάσσονται μονάδες αλλά και αναφορικά με το επίπεδο φόρτισης

που θα λαμβάνεται υπόψη σε κάθε περίοδο κατανομής. Θεωρούμε σε κάθε περίπτωση ότι η πρόβλεψη των εγχύσεων ισχύος δε μπορεί να βασίζεται σε εμπειρικούς μόνο κανόνες αλλά θα πρέπει να επιλύεται κάποιος αλγόριθμος βελτιστοποίησης.

- c. Διαχείριση ΥΗΣ: Κρίνεται ως μη επαρκές να χρησιμοποιούνται μόνο τα υποχρεωτικά νερά, καθώς ειδικά στις ώρες υψηλού φορτίου, άρα και υψηλών απωλειών, κατά κανόνα εντάσσονται και μη υποχρεωτικά νερά. Και σε αυτή την περίπτωση, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ένας αλγόριθμος τύπου peak shaving, συμπεριλαμβάνοντας τη συνολική ποσότητα έγχυσης ΥΗΣ της τελευταίας διαθέσιμης λύσης του Προγράμματος Κατανομής.
- 2) Για λόγους διαφάνειας, θα πρέπει να δημοσιοποιηθούν τα διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία ανά ζυγό του Συστήματος, καθώς, επίσης, και αναλυτικοί υπολογισμοί των συντελεστών συμμετοχής φορτίου ζυγού.
 - 3) Σύμφωνα με το ν.4425/2016, «ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ επιτρέπεται να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού ή μέσω συμμετοχής του στις Αγορές Ενέργειας, στο πλαίσιο της λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας και των **Ενεργειακών Χρηματοπιστωτικών Αγορών**, συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένων συμβάσεων διαχείρισης της ζήτησης, μόνον εφόσον αυτό απαιτείται για την παροχή των επικουρικών υπηρεσιών, **την κάλυψη απωλειών του Συστήματος**, καθώς και για τις ανάγκες εξισορρόπησης των αποκλίσεων παραγωγής ζήτησης κατά τη λειτουργία του Συστήματος σε πραγματικό χρόνο, στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Ενέργειας καθώς και του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης.»

Επιπλέον και σύμφωνα με τον Κανονισμό Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς, ως ισχύει, υπάρχει σχετική πρόβλεψη να μπορεί ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ να δηλώνει Προγράμματα Φυσικής Απόληψης, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα να εξασφαλίζει σε προθεσμιακό ορίζοντα ένα ποσοστό των απωλειών σε καλύτερη τιμή, προς όφελος των Προμηθευτών άρα και των καταναλωτών. Συνεπώς, θεωρούμε ότι θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην υπό διαβούλευση μεθοδολογία ειδική πρόβλεψη υπολογισμού ελάχιστης ποσότητας απωλειών που θα μπορεί ο Διαχειριστής να προμηθευτεί από την Ενεργειακή Χρηματοπιστωτική Αγορά ή διμερώς εκτός αυτής.

- 4) Στην ενότητα 3 της υπό διαβούλευση μεθοδολογίας, ο Διαχειριστής γιατί ο ΑΔΜΗΕ αναφέρει ότι θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί προγράμματα DC (συνεχούς ρεύματος) επίλυσης της ροής ισχύος, όπως παραδοσιακά κάνει. Για να υποστηρίξει αυτή τη θέση του αναφέρει ότι τα αυτά τα προγράμματα είναι πιο γρήγορα από τα αντίστοιχα AC προγράμματα και ότι δεν δημιουργούν προβλήματα σύγκλισης.
Όσον αφορά το πρώτο επιχείρημα είναι κάτι που ναι μεν ίσχυε στο παρελθόν αλλά, πρακτικά, δεν είναι πια πρόβλημα με τη σημερινή υπολογιστική ταχύτητα των IT

συστημάτων και αλγορίθμων. Επομένως δεν χρειάζεται, για αυτό τον λόγο, να θυσιάζεται η πληρότητα και ακρίβεια της AC επίλυσης για χάρη ενός DC προγράμματος.

Όσον αφορά το επιχείρημα για περιπτώσεις μη σύγκλισης των AC προγραμμάτων, θα πρέπει ο Διαχειριστής να δημοσιεύσει συγκεκριμένα ποσοτικά στοιχεία που να αποδεικνύουν τη συχνότητα και την ενδεχόμενη σοβαρότητα αυτού του θέματος.

Με εκτίμηση

Γιώργος Στάμτιδης

Γενικός Διευθυντής